

KRAKÓW I WARSZAWA

POLSKIEGO TOWARZYSTWA HANDLOWEGO

Nr. 6.

Warszawa-Kraków, dnia 15 kwietnia 1920 roku.

Rok IV.

Wychodzi i 15 każdego miesiąca. — Prenumerata wynosi: Rocznie 40 Mk. półrocznie 20 Mk. kwartalnie 10 Mk. Cena numeru 1 Mk 50 fen. Ogłoszenia wedle umowy przyjmuje Administracja. Koszt ogłoszenia: 1 zł. za godzinę, 10 zł. za miesiąc, 100 zł. za kwartał, 300 zł. za pół roku, 500 zł. za rok. Generalne zastępowanie: „Korespondencja P. T. H. w Warszawie, Krakowskie Przedmieście 9.

Redakcja i administracja: POLSKIE TOWARZYSTWO HANDLOWE, KRAKÓW, ULICA SŁAWKOWSKA 1.

Związek drzewny.

W sędzi obrad krakowskiej Izby handlowej odbyło się dnia 27 marca liczne zebranie producentów drzewnych jak i niemniej właścicieli wszelkich majątków leśnych, które zajmują się także przerobką drzewa. W zebraniu brał udział: Zdzisław hr. Tarnowski, dr. Tadeusz Bednarski, Hieronim hr. Tarnowski, Adam hr. Stankiewicz, Bogusław Mikulski, D. Włodek, dr. Roger bar. Bataglia, Wilhelm Ader, dyr. Wład. Rutkowski, inż. Leon Szląpek, dyr. Hipolit Frommer, dr. Paweł Csah, reprezentant lwowskiego Zjednoczenia Z emlan, Tow. gospodarze-go i cały szereg większych producentów drzewnych i właścicieli tartaków.

Na przewodniczącego wybrano przez aklamacyjną drogą Tadeusza Bednarskiego, który w imieniu Komitetu organizacyjnego powitał zebranie, przedstawiając cele i zadania powstającej instytucji. Omówił trudności, na jakie przed wojną natrafiali wszelkie próby wytworzenia wspólnej organizacji przemysłu drzewnego, które uśmieła dopiero samodzielną państwu. Wskazał interes, drzewne znajdowały się w obcych rękach. Dodac do tego należy zabieg polityczny, którego, która doprowadziła do budowy tartaków poza granicami kraju, przetwarzających polskie drzewo, zaś brak ochrony ze strony rządowych urzędów utrudniał nam wykorzystanie tych naturalnych skarbników kraju.

Działaj sędziomaki się zmieniały. Jesteśmy panami na własnej ziemi i dlatego nie tylko możemy się wprost powinnymi zająć się największymi skarbnikami, który posiadamy, to jest drzewem, a by stało się podstawą dobrobytu państwa.

Powstało już kilka powonnych polskich instytucji, które zajęły się produkcją drzewa — powstają nowe tartaki, nowe fabryki przerobki drzewa itd. Jest już ogólnie zrozumiałe, że należy się starać nie wywozić drzewa o ile możności w sferze nieobrotowym, bo przedewszystkiem przed brakiem podnosi majątek państwa i daje pracę robotnikom nawet w tych zaopatrzonych kątach, gdzie o innym przemysłu mowy być nie może.

Daje się jednak zawsze jeszcze odnieść brak ochrony należącej tego przemysłu i brak opieki ze strony naszego rządu. Wykaza to zaś z dwóch stron. Z jednej strony troska o odbudowę zniszczonych domostw i śle zrozumiemy etatyzm pod tym względem, co z natury rzeczy musi prowadzić do nabieżania takich kłajdan i pęt na przemysł drzewny, że produkcja drzewna zamiat się podnieść musi upadać — z drugiej strony niezdecydowanie i brak znajomości podstaw produkcji i eksportu drzewa powoduje wydawanie takich zarządzeń, które ten eksport rzucają zupełnie, a co dopiero wprost celów zyskownych dochodów dla skarbu państwa nie przyniosła.

Temu nadziwianiuu daliśmy wszyscy wyraz w grudniu z r. podczas ankiety drzewnej, zwananej przez Ministerstwo przemysłu i handlu, gdzie w ostrych słowach padły zarzuty przeciwko Komisjom rozdzielczym, bezcelowym zajęciem drzewa itd. Ankieta ta jednak nie doprowadziła do żadnych rezultatów i to właśnie dlatego impuls Komitetowi organizacyjnemu, zwolnowionemu dźwieszce zebrania, do utworzenia Związku przemysłu drzewnego, któryby miał na celu uprzywilejowanie całemu społeczeństwu i rządowi, że jednym z największych skarbników państwa naszym jest drzewo i że to drzewo może bilans płatniczy państwa poprawić, o sie przemysłowi drzewnemu dać też należącej opieki i ochrony, której ten tak trudny i ciężki przysię koniecznie potrzebuje.

Następnie wypowiedział dłuższy referat p. Hipolit Frommer, dyrektor Zjednoczenia przemysłowego-łesnego. Nawigując do przeważniejszości przemysłu drzewnego, któryby miał na celu uprzywilejowanie całemu społeczeństwu i rządowi, że jednym z największych skarbników państwa naszym jest drzewo i że to drzewo może bilans płatniczy państwa poprawić, o sie przemysłowi drzewnemu dać też należącej opieki i ochrony, której ten tak trudny i ciężki przysię koniecznie potrzebuje.

nej, a składa się na to brak robotników i środków przewozowych. Ludność strony do roboty w lasach i przemysłu drzewnym, woli bowiem sprzedawać swe artykuły. Mówca uważa za konieczne pozyskanie energicznych staran celem zdobycia środków mechanicznych, a przedewszystkiem tych, jakie posiadają po demobilizacji w postaci taboretów i kolejek wasko torowych. Za jeden z powodów ubieżającego rozwoju przemysłu drzewnego uważa i brzmienie drzewo-łesników, braki są kwalifikowanych, gdyż oddając im ścieś hodowli lasu, kwestję produkcji i handlu uważają za ubieżanie gośności.

Uważa on też za konieczność stworzenia biur dla promowania artykułów technicznych, zajęcie się sprawami aprowaizacji robotników leśnych i przemysłowych drzewnych dla przeciwdziałania dezercji z tych zawodów.

Uważa z dnia 23 lutego i późniejsza rozporządzenia, niemniej jak nadużywa, jakie się poza płaszczykiem tej ustawy dostać utrudniły nawet tak marną jak obecnie vegetację przemysłu drzewnego. Tante coły niedokładnie zachędy ludność do poszukiwania i nabywania drzewa w pasiek i eksport drzewa i omiome istnienia urzędów przemysłu drzewa znajdujące się w stanie obłądzenia.

Zadaniem nowego tworzącego się Związku będzie czynienie starań, aby miał reprezentację wszędy wszędzie aby żadna uława nie przeszła bez jego współdziałania, powinien się stać wykładnikiem wszystkich potrzeb, pracować dla dobra przemysłu i państwa.

Dr. Merz omówił statut organizacji, który z młotem: zmianami został przyjęty.

Barżo interesujący referat wypowiedział bar. Roger Bataglia, Referat w sędzi obśmądy był. Rozwinięty przed wyrażeniem do wyboru zarządu, który składać się będzie z 24 członków. Powoływani przez zgromadzenie, w skład Zarządu, pozostawiono dla nich jeszcze cztery miejsca w zarządzie, wybierając 20 członków, a mianowicie dra Bednarskiego, dra Bataglia, Rogera, Dołańskiego Seweryna, Adama hr. Stankiewicza, Hieronima hr. Tarnowskiego, dyr. Rutkowskiego, dra Wł. Szułczyńskiego, Franc. Zamojskiego, dra Fryderyka Pasłosa, Dominika hr. Potockiego, dyr. Hipolita Frommera, Zygmunta hr. Zamojskiego, Adama Klisiera, A. Adama Wilhelma, Bogusława Mikulskiego, dra Brunona Falera, Wład. Serwatowskiego, dra Jerzego Fussmanna, inż. Leona Szląpka, Samuela Zollmanna.

Pierwsze posiedzenie Wydziału nowo zawiazanego Związku drzewnego, jako organizacji przemysłu drzewnego wyrażającego drzewo o kręgle i tartę, odbyło się w Krakowie dnia 7 kwietnia br. — Był zagajaniem ze strony zwolnowionego p. dyr. dra Bednarskiego, przystąpił do ukonstytuowania się przez wybór prezydium. — Wybrani zostali: prezesem Dr. Tadeusz Bednarski, I. Wiceprezesem Dr. Roger bar. Bataglia, II. Wiceprezesem Dyr. Leon Szląpek, III. Wiceprezesem Dyr. Hipolit Frommer, Skarbnikiem Dr. Bruno Falter, Sekretarzem Dyr. Władysław Rutkowski.

Po omówieniu sprawy organizacji biura Związku i poruczeniu Wydziałowi przygotowanie dotychczasowych projektów i wniosków, uchwalono wystąpienie Związku do Centralnego Związku przemysłu, handlu, górnictwa i finansistów w Warszawie, jak również uchwalono wysokość wstępnego na Mk. 500, zaś ustalenie wkładki rocznej odroczone do najbliższego posiedzenia Wydziału.

Następnie Dr. Bataglia złożył wszerzający referat na temat obecnego stanu państwowego organizacji produkcji drzewa, przedstawiając swoje wnioski w tej sprawie, zakomunikowane ministrowi i Głównemu i innym ministrom czynnikiem. — Co się tyczy ustawy z 8 lutego, przedstawiał Dr. Bataglia szereg wniosków w granicach, w których należał stanowczo domagać się złagodzenia postanowień odnoszących się do rekwiizycji drzewa oraz racjonalnego uromowania przepisów odnoszących się do zabezpieczenia drzewa dla odbudowy przy zapewnieniu producentów kontyngentowych ilości dla eksportu i wolnego handlu.

Wreszcie zreferował Dr. Bataglia sprawę istniejących projektów ustawodawczych odnoszących się do eksportu drzewa przedkładając za swej strony praktyczny propozycję z jakimiś zwrotami się do Rządu i decydujących czynników.

Wydział przyjął wywody referenta, z uznaniem do wiadomości poruczając mu obronę zagrożonych interesów producentów drzewa.

Wydział przyjął wywody referenta, z uznaniem do wiadomości poruczając mu obronę zagrożonych interesów producentów drzewa.

Sytuacja na rynku żelaznym.

(m. b.) Ceny żelaza podniosły się znnowu od 15 marca. Poniższa tabelka ilustruje tę zwyżkę:

żelazo sztabowe i fasonowe	1120
żelazo łasowne	1090
szyny kolejowe	1070
surowka odlewnicza I. i III.	561
żelazo łasowne zimno walcowane	3570
półwyrobki	895
nitelwy handlowe	1070
rury łasne	1145
rury kanalowe	1020

Wszystkie powyższe podane ceny rozumieją się za 100 kg franco wagon słanie zakładowa huty.

Sytuacja na rynku żelaznym przedstawia się naogół bardzo niekorzystnie zarówno z powodu istotnego braku surowca jak i wskutek różnic walutowych. W Anglii, we Francji i w Niemczech stan ten jest również wprost beznadziejny. Anglia ma wielkie zapotrzebowanie żelazne, szczególnie do wagonów, do których obecnie nie ma żelaza, chociaż tam wysokie ceny i dają w zamian surowca dla innych galwanizacji.

Niemcy eksportowały dany żelazo dla poposażenia waluty trzymające się przytem zasady, że ceny dla zagranicy mają być wyższe niż we wnętrzu kraju. Obecnie rząd nie daje pozwolenia na wywóz, natomiast poleca sprzedaż wyłącznie w obrębie państwa. — Ponieważ jednak huty nie mogą przy cenach obowiązujących wewnątrz kraju pokryć kosztów, dają do zwyczaj także uzyskać ceny, które będą za towar eksportowany. I ceny te podnoszą się stale.

Czesi, jak wiadomo, uprawiają wobec Polski politykę w wysokim stopniu nieczyłwą a nawet wrogą i wyżej stantąd trafia na trudne do przewyżyczenia przeszkody. Tam również podwyższono znacznie ceny produkcji przy równoczesnym zamknięciu granicy.

Wobec tej niekorzystnej koniunktury, może Polska liczyć tylko na artykuły z huty śląskich jak z Tryzna, Fryszetu itd. i huty krakowskiej w Borku Śląckim. Huty w Kongresówce nie są jeszcze w ruchu lub produkują tak znikome ilości, iż narazie nie są w stanie w rachubę. Możemy więc oprzeć się tylko na siłach własnych. I jeżeli chcemy przemysł naszemu podnieść do wyżyny, odpowiadającej potrzebom tak wielkiego państwa jak Polska i uzależnić się i na później od zagranicy musimy jak najintensywniej wykalki wywalić nasze w tym kierunku, ażeby przez współpracę czynników handlowych i wytwórczych uzyskać jak największą korzyść tak dla producentów jak i dla konsumentów. Zastępowanie generalnie wyżej wymienionych hut posiada Polskę Tow. handlu, on też ułatwia dostawę materiałów przez skrupy, wanie dla wód stęrego złomu kutego, sako dostarcza w zamian żelazo. Celem udzielenia stosunków handlowych i wyeliminowania pośredników, którzy przepuszczają towar przez kilka rąk podrząją go, płaci P. T. H. wyższe ceny za stare złomy, niż ci posiadający. Z korzystnej tej koniunktury, którzy obu stronom zapewniają wielkie ułatwienia powinny być korzystał przedewszystkiem fabryki przerobcze, jak fabryki maszyn, lokomotyw, wyrobów żelaznych itp. i dostarczać P. T. H. odpadków żelaza kutego w zamian za żelazo. P. T. H. skupuje też dla odlewarni fabrycznych złom żelazy. Syndykaty rolnicze i zrzeszenia ziemiańskie mogłyby specjalnie wiele zdziałać w kierunku wyżej wymienionym przez dostarczenie P. T. H. złomów łasnych i kutych, sako otrzymywałyby w zamian maszynę obróbcę do żelaza i drzewa oraz narzędzia.

Taka eżecera współpraca i wzajemne poparcie wydadłyby wkrótce wyniki bardzo dodatnie i przyczyniłyby się w wielkiej mierze do poprawy stosunków w przemysłu żelaznym.

Dział handlowy i finansowy.

Ustawa o stemplowaniu i wymianie koron.

Ustawa z dnia 24 marca 1920, ogłoszona w Dzienniku Ustaw R. P. Nr. 28 (z dnia 1 kwietnia 1920 po 166) orzeka, że banknoty emitowane przez Bank Austriacko-Węgierski przed dniem 27 października 1918 r. włącznie, podlegają wymianie na obczasy b. zaboru i okupacji aust. na marki polskie według kursu 70 mk. polskich za 100 koron lub zaopatrzeniu stemplem z napisem „Recepocz. Polski”. Po upływie terminu wymiany, korony nie stemplowane przestają koroną niestemplowaną być środkiem płatniczym i może być wymieniana na tych zasadach, jak waluta obca. Ministra skarbu ma wyznaczyć urzędy i instytucje, które stemplowania dokonać, jak również terminy i porządek wymiany i stemplowania. Za przedłożenie do wymiany i stemplowania banknoty nie może jedna osoba zgłaszać natychmiastowej wypłaty w gotówce wyższej kwoty, niż 15.000 koron stemplowanych lub 10.500 mk. polskich. O ile przedstawiono do stemplowania kwota przewyższa koron 15.000, to na przewyżkę będzie wydany inny kwit depozytowy, uprawniający do otrzymania tej kwoty w terminach późniejszych, najdalej jednak w okresie 3 miesięcy. W niektórych wypadkach może być dokonana natychmiastowa wypłata do 15.000 koron, a mianowicie, gdy posadaż znaczniejszej gotówki komercyjnej wykazuje, że kwota wyższa od 15.000 jest mu niezbędna potrzebna do prowadzenia przedsiębiorstwa lub dokonywania znaczniejszych wypłat gotówkowych. Ponadto zawiera ustawa cały szereg postanowień szczegółowych, na które zwracamy uwagę wszystkich zainteresowanych. Wykazanie nowej ustawy zostało połączone z Ministerstwa Skarbu, który wyda szczegółowe postanowienia.

Wznowienie Centralnej Kas Państwowej.

Z dniem 1 kwietnia 1920 wznawia swe czynności na mocy rozporządzenia ministra skarbu Centralna Kasa Państwowa, zlikwidowana swego czasu rozporządzeniem z dnia 3 czerwca 1918. Centralna Kasa Państwowa została przywrócona do Głównego Urzędu Kasowego Ministerstwa Skarbu. Kasa ma objąć z powrotem wszelkie czynności kasowe w zakresie wpłat i wypłat, uskutecznionych dotychczas przez Polską Krajową Kasę Pożyczkową na podstawie asygnacji Władz Centralnych.

Pożyczki ulgowe dla zakładów przemysłowych.

Komisyja kwalifikacyjna dla przyznawania pożyczek ulgowych Zakładem przemysłowym z kredytu 75.000.000 marek na zasadzie Ustawy Sejmowej z dn. 30 maja 1919, rozpatrywała na piątym posiedzeniu wniosek Ministerstwa przemysłu i handlu w sprawie utworzenia oddzielnej komisji kwalifikacyjnej przy Oddziale Ministerstwa Przemysłu. W tym celu rozpatrywałaby zgłoszenia o pożyczki ulgowe od przedsiębiorstw małopolskich i miałyby prawo bezpośredniego decydowania w tych sprawach. Komisyja postanowiła porobić skrajną u odpowiednim Ministerstwach w celu utworzenia swej ekspozytury w Krakowie oraz rozpatrzyć na najbliższym posiedzeniu, jakie kompetencje mogłyby komisji krakowskiej być udzielone. Utworzenie takiej komisji stanowić będzie niewątpliwie znaczne ułatwienie dla przemysłowców małopolskich w staniach ich o rządowy kredyt ulgowy.

Kongres międzynarodowy w sprawie waluty.

Szwecja, Hiszpania i Szwajcaria podejmują się, na zwołanie kongresu walutowego w Ginebrze, który miałby się zająć omówieniem i zapoczątkowaniem uregulowania stosunków walutowych; dają one obecnie doznać zarówno państwom, których waluta gwałtownie spada, jak i tym, które mają kurs waluty anomalnie wysoki. Pierwotnie projektowano odbyć ten kongres w Londynie — obecnie jednak obrano za siedzibę jego — Rzym. Ma się on odbyć w najbliższej przyszłości.

DZIAŁ PRZEMYSŁOWY.

Co zrobiło M. P. H. dla odbudowy przemysłu.

We własnym zakresie M. P. i H. posiada bardzo okrojoną grupkę działów dla odbudowy przemysłu. Budżet M. P. i H. za okres ubiegły przewidywał pod tym względem następujące możliwości:

1) z kapitału 75.000.000 na pożyczki ulgowe dla przemysłu przyznano uchwałą sejmową z dnia 30 maja r. u. zostały wydane następujące pożyczki:

- a) przez Sekcję Górniczo-Hutniczą 13 przedsiębiorstwom przemysłowym Mk. 22.000.000
- b) przez Sekcję Przemysłową 21 przedsiębiorstwom przemysłowym Mk. 6.550.000
- 34 przedsiębiorstwom razem Mk. 28.600.000

W sprawie kredytu 75.000.000 marek M. P. i H. daje następujące wyjaśnienia:

Uchwała sejmowa z dnia 30 maja r. u. nie przewidywała jakiegokolwiek ograniczenia dla pożyczki kredytu. Oczywiście suma jest bardzo niska w stosunku do potrzeb przemysłu; z tego względu stosownie do porozumienia z 3 Ministerstw kredytowy temu dany był jedynie charakter pożyczek krótkoterminowych, wydanie których uwarunkowano wasz szeregem przepisów, mających na cel zabezpieczenie interesów Skarbu. Przez dłuższy okres czasu uformowanie tych przepisów nie mogło być uzgodnione przez odnośne Ministerstwo wobec rozbieżności.

M. P. i H. sądzi, że dopiero zrealizowanie ustawy z dnia 18 lipca r. u. o pomocy państwowej na odbudowę gospodarstwa, zmniejszającej podaż wojny, da możliwość rozwinięcia akcji pomocy państwowej w szerszym stylu, gdyż kredyt 75.000.000 nie przewiduje udzielania pożyczek na inwestycje.

Odczuwając potrzebę udzielania takich kredytów M. P. i H. wniosło do swego budżetu na okres bieżący sumę 75.000.000 na kredyty inwestycyjne. Ministerstwo Finansów nie uznało to za niezbędne, przynajmniej szerszy sumy, skierując na razie M. P. i H. do kredytu 150 milionów, będących w dyspozycji Ministerstwa Robót Publicznych. Z tego kapitału M. P. i H. w myśl pretraktacji z M. R. P. ma otrzymać 20 milionów i posiada już kilka podań na pożyczki inwestycyjne w zakresie wskazanej sumy.

2) Kredyty za zamówienia, dawane bezpośrednio przez M. P. i H. nie mają one własnej dyspozycji portfeli zamówień rządowych, a odczuwając konieczność przysięca z pomocą w krytycznych chwilach poszczególnym jednostkom przemysłowym, M. P. i H. w ciągu r. u. uzyskało od Skarbu 82 i pół miliona marek na własne zamówienia.

Kredyty, jaki M. P. i H. posiadało w pierwszym okresie budżetowym r. u., został wyczerpany całkowicie, zaś kredyty bieżącego okresu jest w rozplanowaniu dopiero obecnie, gdyż został definitywnie zatwierdzony dopiero w grudniu r. u.

Zamówienia będącymi jednostkom przemysłowym w wczesnym stopniu dzięki temu, że M. P. i H. posiada w swoim roku przydział węgla.

3) W roku M. P. i H. znajduje się szereg zakładów przemysłowych pod zarządem przykomisyjnym z nich najważniejsze:

Zakłady Zyrardowskie	1.700 robotników
Tow. Hoajskijskiego Przemysłu	
Zielonego-dawskiej B. Hanki	250 "
Tow. Akc. "Wesoła" w Oklesku	420 "
Tow. Górn. Przemysłowa Hr. "Bersard"	3.600 "
Fabryka Calulozy we Włocławku	550 "
Huta „Blachowna"	250 "
Tow. Akc. „Stolarów"	200 "
Huta „Kalarzyna"	350 "

Razem 7 zakł. zatrudniających 7.320 robotników. Na uruchomienie tych zakładów Skarb asygnował w ubiegłym roku sumę 12 i pół miliona marek, z których na jedne tylko zakłady Zyrardowskie wydaktowano około 7 milionów marek.

Zaznaczyć należy, iż wszystkie zakłady powyższe za wyjątkiem Huty „Kalarzyna" były czynne w ostatnim bądź swych środków technicznych, bądź przydzielonego paliwa.

Resumując wyżej powiedziane należy stać się, że M. P. i H. pomocą bądź zamówień rządowych, bądź pomocy finansowej, bądź zażądaniem przyswoić się w kierunku uruchomienia a tych zakładów, które zatrudniają większą ilość robotników. Zakłady drabnie pomocy w tym kierunku nie wymagały, gdyż obecna konjunktura jest dla nich bardzo przyjazna. Pomoc rządowa dla tych zakładów powinna być skierowana pod kątem zapewnienia im paliwa i surowców.

Uruchomienie wielkiego pieca w Hucie Bankowej.

Wielki piec w Hucie Bankowej w Dębrowie już już kompletnie gotów do puszczenia w ruch. Zarząd Towarzystwa miał zamiar uruchomić go w polowie marca, jednakże warunki technicznych, bądź przydzielonego paliwa. Resumując wyżej powiedziane należy stać się, że M. P. i H. pomocą bądź zamówień rządowych, bądź pomocy finansowej, bądź zażądaniem przyswoić się w kierunku uruchomienia a tych zakładów, które zatrudniają większą ilość robotników. Zakłady drabnie pomocy w tym kierunku nie wymagały, gdyż obecna konjunktura jest dla nich bardzo przyjazna. Pomoc rządowa dla tych zakładów powinna być skierowana pod kątem zapewnienia im paliwa i surowców.

Wystawa maszyn rolniczych we Lwowie.

W końcu miesiąca września r. b. odbędzie się, pod protektoratem M. nasterjum Rolnictwa i Dóbr Państwowych Wystawa Maszyn i Narzędzi Rolniczych, w połączeniu z międzynarodowym pokazem i próbą plugów motorowych i parowych. Pod wystawę obrano Lwów, jako centrum najbardziej zmniejszonej dzielnicy kraju posiadającej najwięcej niezagospodarowanych odłogów.

Wystawa niewątpliwie zainteresuje wytwórców krajowych, zarówno jak i obcych, gdyż kraj nasz przedstawia bardzo obmyślny rynek abytu, dotychczas w kierunku mechanicznej uprawy roli tak mało wyszukany.

Termin zgłaszania plugów upływa dnia 15 czerwca t. r. h., malszysławski zaś ekspozycyjny dnia 1 sierpnia.

Pokaz i próba rozpocznie się dn. 15 sierpnia i trwać będzie łącznie z wystawą do dnia 1 października.

Wszelkich informacji udziela Komitet Wystawy Maszyn Rolniczych w Warszawie, ul. Chmielna 2, tel. 211-15, adres telegraficzny „Wumarlo”.

Przemysł zabawkarski.

Czasopisma handlowe niemieckie skarżą się na wzmożoną konkurencję krajów ententy w zakresie przemysłu zabawkarskiego. Podczas wojny powstały zwłaszcza w Wielkiej Brytanii, Ameryce i Japonii wielkie fabryki zabawek o dużym kapitale i zaopatrzeniu rynek światowy. Niemcy posiadają się jednak budując się na nowe popytania i nadzieje, że pokonają konkurencję bogactwem i rozmaitością wzorów. Produkcja zabawek krajów koalicji produkta zabawki wydawać niewiele powtarzających się wzorów, co zraża kupców i konsumentów. Należy na ten szereg odwrócić uwagę i naszerzyć rynek zabawkarskiego, będącego, jak dotychczas, w zaczątkach; wprawdzie przeważamy Niemców, jak to wykazał jarmark gdański artystycznie pomysłów i precyzji wykonania, należy jednak uważać, by wprowadzając coraz nowe wzory uniknąć jednorodności i braku oryginalności. Ciągła i żywa współpraca rytmów i wzorów i wogóle sięb z artystyczną wykształceniem mu tutaj bardzo wielkie znaczenia. Wydatek poniesiony przez procenta na utrzymanie pracowni stałego typownika, projektodawcy opisać się wielokrotnie wzmożonym popytem na towar. Z drugiej strony dotychczasowa, najczęściej niefortunna próba, wykazały przeważnie brak wykształcenia pod względem technicznym i handlowym. Zakładano male produkcje, nie przetrwały, przez braki technicznych wiadomości, które ograniczając się do produkcji ręcznej lub przy pomocy prostych maszyn nie mogły pod względem ilości produkowanego towaru i ceny jego wytrzymać konkurencji z masową fabryczną produkcją zagranicy. Bez zainteresowania się wielkiego kapitału ta gal-przemysłu, bez wprowadzenia specjalizacji oraz fabrycznej produkcji przy pomocy specjalnych maszyn, nie można wytrzymać konkurencji takich, ale niejednokrotnie stojących daleko od początku doświadczeń niemieckich. Bardzo ważne jest oczywiście poparcie o wyrobów krajowych przez konsumentów i nadzwyczajnie kapłanów.

Uruchomienie Zakładów Strachowickich.

Przebieg wojny Zakłady Strachowickich w miły charakterystycznie wyróżnia. Obecnie Zarząd ma zamiar powiększyć znacznie ich działalność przez budowę fabryki amunicji. Od pewnego czasu szereg inżynierów i techników opracowywa projekty nowej budowy. Żeżako do budowy ma być wytworzona we własnej hucie Towarzystwa i w tym celu został 16 marca uruchomiony piec martenowski. Po utworzeniu pewnego zapasu bloków zostanie puszczona w ruch walcownia. Przygotowany jest również wielki piec, który ma być uruchomiony w najbliższym czasie. Inne materialny niezbędny na budowy gramażki się również z pospiechem.

Fabryka cykorii.

Fabryka cykorii w Krotoszynie została święto założona i wyrobła nasazie cykorii z buraków cukrowych, w braku korzeni cykoryjnych. Tak nam donoszą, fabryka ta, pod firmą „Estra", powstała starania uprząw u na cykorii i rozkłada między robotników nasienie korzeni cykoryjnych i wskazywać ich uprawy.

KRONIKA GOSPODARČA.

Budowa gazociągu naftowego Jasto-Gorlice.

Prowadzona pod kierunkiem Ministerstwa Przemysłu i handlu budowa Purlisowego Gazociągu Naftowego Jasto-Gorlice (Glinik ma ramijski) postępuje naprzód. Spowoduje się km. rur gazowych, co stanowi połowę całego gazociągu. Trasa gazociągu Krosno-Sarnek prawie już ustalono; Tow. Akc. Sosnow-cedkich fabryk

Skład maszyn do pisania
rachowania i powielania

2434

TELEFON

Specjalny zakład mechaniczny dla
naprawy i rekonstrukcji maszyn
KAZIMIERZ Blicharski
Kraków, ulica Florjańska 32.

Towar solidny.

Ceny przystępne.

Pończochy damskie i dziecięce, Skarpetki męskie,
Kamasze sukienne, Bekawiczki ciepłe, Bluzki, Ma-
tynki damskie, Reformy wólniane, buwełniane,
jedwabne. — Wszelkie przybory do krawiectwa.
Tasmy niciane na sznurówki. — Kołnierze męskie
plikowe. — Mydła, perfumy

połącza firma

E. OSTASZEWSKI & E. MAYER

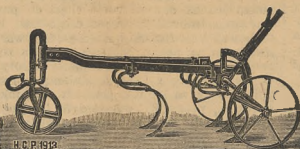
Kraków, Rynek L. 5.

Przy hurtowych zakupach odpowiedni rabat.

LEMIESZ FABRYKA PŁUGÓW I MASZYN
ROLNICZYCH TOW. AKCYJNE

poleca na sezon wiosenny:

Pługi włościańskie • Pługi cało-
żelazne • Brony włościań-
skie • Brony sprężynowe
Kultywatory • Obsypniki.

W. C. P. 1932

DOM BANKOWY I KANTOR WYMIANY

H. MIEROSZEWSKI

SPÓŁKA Z O. O.

FLORJAŃSKA 43.

TELEFON Nr. 2038.

P. K. O. Nr. 143.542.

Przeprowadza wszelkie transakcje bankowe.
Finansuje średnie przedsiębiorstwa
handlowe i przemysłowe.

Przekazy w Polsce i na zagranicę

Ważne dla rolników.

Wskutek trudności w otrzymaniu towaru
i przeskąd komuniścijszych rzeszymi P. T.
Rólnikom zwracamy zawiadzić oresti repara-
to maszyn żniwnych i młocarń parowych, oraz
przesłać do nasprawy kosiarki i żniwiarki.

Przyjmujemy także już teraz zamówienia na
garmenty młocarniane parowe i wodzowe.

Syndykat Rolniczy w Krakowie

(Telefon dzieln. 205)

FILIA WE LWOWIE: Plac Maryacki 10.

NOSEK PIOTR

KRAKÓW, RYNEK KLEPARSKI L. 16.

Pracownia wyrobów powożniczych
wszelkiego rodzaju a to: Lin do
maszyn parowych. Pasów spagatowych do
młdów, tartaków i cegielni. Postronki,
lejce i wszelkie artykuły tego rodzaju dla

Fabryk, Towarzystw przemysłowych i Kółek rolniczych ...

Wyłączne zastępstwo FABRYKI AUTOMOBILI

„FIAT“

W TURYNIE (WŁOCHY)

automobile osobowe, ciężarowe, omnibusy, łodzie
motorowe, gumy pełne, pneumatyki, wyroby
gumowe, płyty gumowe, oraz pasy wielbłądziej
„GRIPOLY“ dla kopalń nafty

„ESHAPE“

Spółka handlowo-przemysłowa

Kraków

ulica Pijarska L. 4.

Telefon Nr. 3476.

Filie: Lwów, Warszawa, Toruń,
Gdańsk, Katowice, Wilno.

DOM SPEDYCYJNY

JÓZEFA CZERMIŃSKIEGO

W PODGÓRZU, PRZY UL. NADWISIAŃSKIEJ L. 24.
TELEFON 3111.

Wykonuje szybko i uczciwie wszelkie
w zakres speydytorski wchodzące
przewózki.

Kupuję i sprzedaję

złoto, srebro, brylanty, perły i wszelką biżu-
teryę cową i antyczną, oraz szlachcne zęby

— **Placę najwyższe ceny!** —

Józef Czankiewicz, Kraków, ulica Sławkowska 1
(Sklep zegarmistrzowski jubilerski).

Używajcie tylko polskich wyrobów toaletowych

„DERMA“

Najlepsze, najtańsze, sporządzone pod kontrolą lekarską

PUDRY dla dzieci do twarzy
do włosów do gólowo
KREMY ogólowe, Wilno
Przewożące
konserwujące cerę.

Shampion do mycia włosów. — Przekaz do zębów.
Płyn przeciw siwiznie. Pasta znieczulająca odciski i t. d.

Wszędzie do nabycia.

Fabryka wyrobów chem. i koamet. „DERMA“

St. Studnicki Dr. med. F. Czernik
Kraków Telefon 589 Podzamcze

Czasopismo GÓRNICZO-HUTNICZE

jest wraz z dwu-
tygodniowym
dodatkiem

Czasopismo NAFTOWE

Jedynym w Polsce organem poświęconym sprawom górnictwa, hutniczego i naftowego prze-
mysłu oraz związanym z nim gałęziom wiedzy i techniki. Przedpłać roczna 80 Mk, zeszyt pojedynczy 4 Mk.

Biuro Redakcji i Administracji w Warszawie, ul. Białeńska 18,
w Krakowie, Jagiellońska 5. Konto P. K. O. Nr. 141.049.